

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра міжнародного права**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан юридичного факультету
_____/Лазур Я. В./
« ____ » _____ 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МІЖНАРОДНЕ ГУМАНІТАРНЕ ПРАВО

Рівень вищої освіти	магістр
Галузь знань	29 Міжнародні відносини
Спеціальність	293 Міжнародне право
Освітня програма	Міжнародне право
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова навчання	українська

Ужгород 2020

Робоча програма навчальної дисципліни «**Міжнародне гуманітарне право**» для здобувачів вищої освіти галузі знань **29 Міжнародні відносини**, спеціальності **293 Міжнародне право** освітньої програми **Міжнародне право**.

Розробники: Колотуха І. О., доцент, к.ю.н., доцент кафедри міжнародного права

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри **міжнародного права**

протокол № ____ від «____» _____ 2021 р.

Завідувач кафедри _____ Динис Г. Г.

Схвалено науково-методичною комісією юридичного факультету

протокол № ____ від «____» _____ 20__ р.

Голова науково-методичної комісії _____

© _____, 20__ р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 3	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 90	1-й (магістратура)	1-й (магістратура)
Кількість модулів – 2	Семестр:	
	1-й	1-й
	Лекції:	
	20	8
	Практичні (семінарські):	
	16	4
	Лабораторні:	
	-	-
	Самостійна робота:	
	54	78

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «**Міжнародне гуманітарне право**» є спрямування на отримання знань про :

- фундаментальні основи міжнародного публічного права; знання й уміння застосовувати положення ключових міжнародно-правових документів із захисту прав людини; широка обізнаність із універсальними та регіональними інституційними механізмами захисту прав людини;
- спеціальність юриста-міжнародника та відповідно сферу професійної діяльності пов'язану з міжнародно-правовим захистом прав людини під час збройного конфлікту;
- місце навчальної дисципліни в системі навчального курсу та системі міжнародного права;
- понятійно-категоріальний апарат навчальної дисципліни **«Міжнародне гуманітарне право»** ;
- науково-теоретичну інформацію з міжнародного права;
- методологічні основи мислення, дослідження та аналізу права збройних конфліктів та міжнародного права прав людини ;
- систему професійного аналізу нормативних документальних та наукових джерел міжнародного публічного права;
- професійне використання юридичних понять та категорій, що застосовуються у сфері міжнародного права.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей (**соціально-особистісні, інструментальні, загальнопрофесійні, спеціалізовано професійні, загальнонаукові**):

- уміння та навички надавати консультації щодо використання міжнародних конвенційних та інституційних механізмів захисту прав людини під час збройного конфлікту в інтересах клієнта.;
- уміння в складі групи фахівців представляти інтереси клієнта при використанні міжнародних механізмів захисту прав людини;
- навички формування основ логічно обґрунтованих індивідуальну рекомендацій з конкретних питань міжнародного публічного права;
- креативність, здатність до системного мислення щодо причин прав людини та пошуку відповідних юридичних механізмів їх порушення;
- уміння та навички займати активну громадянську позицію ;
- толерантність;
- відповідальність стосовно фаховості наданих правових послуг;
- навички управління міжнародно-правовою інформацією;
- дослідницькі навички.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «**Міжнародне гуманітарне право**» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

- «Вступ до спеціальності «Міжнародне право»
- «Загальна історія держави і права зарубіжних країн»
- «Порівняльне кримінальне право»
- «Теорія держави і права»
- «Історія міжнародного права

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «**Міжнародне право**», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Вміння надавати міжнародно-правові оцінки подіям та обставинам, що відбуваються в сфері міжнародних відносин та вносити пропозиції щодо їх вирішення на основі міжнародного права	ПРН 6
Вміння застосовувати норми міжнародного публічного, приватного права, права Європейського Союзу, а також міжнародну судову практику, в процесі правотворчої діяльності на універсальному, регіональному та національному рівнях	ПРН 7
Вміння працювати з фаховою аналітичною літературою, здійснювати аналіз та тлумачення текстів міжнародних договорів, актів Європейського Союзу, міжнародних міждержавних організацій, актів національного законодавства України та рішень міжнародних судових установ, а також застосовувати прогностичну функцію щодо перспектив розвитку міжнародного права	ПРН 8
Кваліфіковано відображати результати наукових досліджень у наукових статтях, а також здатність професійно презентувати результати своїх досліджень на міжнародних наукових конференціях	ПРН 14

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «**Міжнародне гуманітарне право**»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Вміння надавати міжнародно-правові оцінки подіям та обставинам, що відбуваються в сфері міжнародних відносин та вносити пропозиції щодо їх вирішення на основі міжнародного права	ПРН 6
Вміння застосовувати норми міжнародного публічного, приватного права, права Європейського Союзу, а також міжнародну судову практику, в процесі правотворчої діяльності на універсальному, регіональному та національному рівнях	ПРН 7
Вміння працювати з фаховою аналітичною літературою, здійснювати аналіз та тлумачення текстів міжнародних договорів, актів Європейського Союзу, міжнародних міждержавних організацій, актів національного законодавства України та рішень міжнародних судових установ, а також застосовувати прогностичну функцію щодо перспектив розвитку міжнародного права	ПРН 8
Кваліфіковано відображати результати наукових досліджень у наукових статтях, а також здатність професійно презентувати результати своїх досліджень на міжнародних наукових конференціях	ПРН 14

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

- презентації та виступи на наукових заходах;
- реферати;
- індивідуальні завдання;
- іспит.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: виконання індивідуальних завдань, виступи на семінарських заняттях, проведення модульного контролю.

Форма модульного контролю: письмова контрольна робота.

Форма підсумкового семестрового контролю: іспит.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

	Поточне тестування та самостійна робота								Сума (сер.бал за модулі)
	Змістовний модуль 1				Змістовний модуль 2				
	T1*	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	
Поточне тестування	60**				60				60
Самостійна робота	10	10	10	10	10	10	10	10	40
Всього	100**				100				100

T1, T2 ... – теми

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2		Модуль ...	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття		20				
Лабораторні заняття (допуск, виконання та захист)		20				
Комп'ютерне тестування при тематичному оцінюванні						
Письмове тестування при тематичному оцінюванні		20				
...						
Презентація		10				
Реферат		10				
Есе		10				
...						
Модульна контрольна робота		10				
Разом		100		100		100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Контроль здійснюється за модульно-рейтинговою системою. У змістовий модуль 1 (ЗМ1) входять теми 1 – 6, у змістовий модуль 2 (ЗМ2) - теми 6 – 10. Умовою допуску до іспиту є обов'язкове відвідування лекцій та семінарських занять, активна участь в їх проведенні, виконання завдань до самостійної роботи, підготовка доповідей та рефератів згідно з Робочою програмою (теми визначаються викладачем).

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Контроль здійснюється за модульно-рейтинговою системою. У змістовий модуль 1 (ЗМ1) входять теми 1 – 6, у змістовий модуль 2 (ЗМ2) - теми 7 – 10. Умовою допуску до іспиту є обов'язкове відвідування лекцій та семінарських занять, активна участь в їх проведенні, виконання завдань до самостійної роботи, підготовка доповідей та рефератів згідно з Робочою програмою (теми визначаються викладачем).

Методи оцінювання/діагностики знання здійснюються на підставі вимог галузевого стандарту вищої освіти України 2013р., напряму підготовки 6.030202 — «Міжнародне право» та практики викладання курсу.

Знання та розуміння студентів оцінюється на наступних рівнях: опитування у різних формах, тестові завдання, здійснення аналітики, кейс-стаді, тематичні дослідження, підготовки есе, legal opinion.

Когнітивні навички (навички мислення) студентів оцінюються за допомогою: модулів, есе, тестів, практичної та самостійної роботи над юридичними проектами, аналізу нормативних джерел, монографічної та доктринальної літератури вітчизняних і зарубіжних вчених, судових рішень міжнародних судових інстанцій.

Практичні навички студентів оцінюються за допомогою: модулів, тестів, есе, практичної та самостійної роботи з питань підготовки проектів міжнародних договорів/конвенцій, практичної та самостійної роботи над юридичними проектами, рольових ігор, аналізу правових норм

6. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Загальна характеристика МГП.

Тема 2. Історичний розвиток МГП.

Тема 3. Джерела МГП.

Тема 4. Поняття збройного конфлікту. Міжнародний та внутрішньодержавний збройний конфлікт.

Тема 5. Правова регламентація ведення збройного конфлікту. Засоби та методи ведення війни.

Тема 6. Міжнародно-правовий захист жертв збройного конфлікту.

Тема 7. Імплементация міжнародного гуманітарного права.

Тема 8. Юридична природа Міжнародного комітету Червоного Хреста.

Тема 9. Відповідальність за порушення МГП.

Тема 10. Психологія збройного конфлікту.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	у тому числі						у тому числі					
	л	п	лаб	інд	с.р.	л	п	лаб	інд	с.р.		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1.												
Тема 1. Загальна характеристика МГП	5						4		2			7
Тема 2. Історичний розвиток та поняття МГП.	10	2					4	1				7
Тема 3. Джерела МГП.	5	2					4	1				7
Тема 4. Поняття збройного конфлікту. Міжнародний та внутрішньодержавний збройний конфлікт.	10	2	2				4	1				7
Тема 5. Правова регламентація ведення збройного конфлікту. Засоби та методи ведення	10	2	2				4	1				7

війни.											
Тема 6. Міжнародно-правовий захист жертв збройного конфлікту.	10	2	2			4	2				8
Разом за змістовим модулем 1	50	10	6			16	6	2			43
Змістовий модуль 2.											
Тема 1. Імплементация норм міжнародного гуманітарного права.	20	4				4					8
Тема 2. Юридична природа Міжнародного комітету Червоного Хреста.	10	4	2			4	2				9
Тема 3. Відповідальність за порушення МГП	20	4	2			4	2				9
Тема 4. Психологія збройного конфлікту. Порушення норм МГП.	10	4				4					9
Разом за змістовим модулем 2	40	10	4			16	4				35
Усього годин	90	20	16			32	14				78

6.3. Теми практичних (семінарських, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Тема 1. Загальна характеристика МГП	2	
2	Тема 2. Джерела МГП.	2	
3	Тема 3. Поняття збройного конфлікту.	2	
4	Тема 4. Правова регламентація ведення збройного конфлікту.	2	
5	Тема 5. Міжнародний та внутрішньодержавний збройний конфлікт.		2
6	Тема 6. Засоби та методи ведення війни.	2	

7	Тема 7. Міжнародно-правовий захист жертв збройного конфлікту.		2
8	Тема 8. Юридична природа Міжнародного комітету Червоного Хреста.	2	
9	Тема 9. Відповідальність за порушення МГП	2	
10	Тема 10. Психологія збройного конфлікту	2	
	Всього:	16	4

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Тема 1. Загальна характеристика МГП		
2	Тема 2. Джерела МГП.		
3	Тема 3. Поняття збройного конфлікту.		
4	Тема 4. Правова регламентація ведення збройного конфлікту.		
	Тема 5. Міжнародний та внутрішньодержавний збройний конфлікт.		
	Тема 6. Засоби та методи ведення війни.		
	Тема 7. Міжнародно-правовий захист жертв збройного конфлікту.		
	Тема 8. Юридична природа Міжнародного комітету Червоного Хреста.		
	Тема 9. Відповідальність за порушення МГП		
	Тема 10. Психологія збройного конфлікту		

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Давид Э. Принципы права вооруженных конфликтов : курс лекций юридического факультета Открытого Брюссельского университета / Эрик Давид ; пер. с фр. – М. : МККК, 2000. – 718 с.
2. Пикте Ж. Развитие и принципы международного гуманитарного права : Курс, прочит. в июле 1982 г. Жаном Пикте в Страсбург. ун-те в рамках информац. сессии, организ. Междунар. ин-том прав человека / Жан Пикте ; пер. с фр. – М. : Междунар. Комитет Красного креста, 2001. – 143 с.
3. Репецкий В. М. Міжнародне гуманітарне право : підручник / В. М. Репецкий, В. М. Лисик. – К. : Знання, 2007. – 467 с.
4. Репецкий В. М. Додаткові протоколи 1977 р. – важливий етап розвитку міжнародного гуманітарного права (до 25 річчя підписання) / В. М. Репецкий // Вісник Львівського національного університету. – Сер. «Міжнародні відносини». – 2002. – Вип. 9. – С. 74-78.
5. Буткевич В.Г., Мицик В.В., Задорожній О.В. та ін. Міжнародне право. У 2-х т. Том 1: Основи теорії. – К., 2002; Том 2: Основні галузі. – К., 2004.
6. Мадзігон Н. В., Правовий статус комбатантів та цивільного населення в контексті імплементації норм міжнародного гуманітарного права в кримінальне законодавство України // Часопис Хмельницького університету управління та права - Університетські наукові записки, 2018, № 67-68, с. 230-242

7. Международное право /Отв. ред. А.А. Ковалев, С.В. Черниченко (Дипломатическая академия МИД РФ). – М., 2006.
8. Калугин В.Ю., Павлова Л.В., Фисенко И.И. Международное гуманитарное право. – Минск, 1999.
9. Гассер Х. Международное гуманитарное право. Введение. – М., 1995.
10. Пикте Ж. Развитие и принципы международного гуманитарного права. –МККК, 1982.
11. . Тиунов О.И. Международное гуманитарное право. – М., 1999.
12. Пустогаров В.В. Международное гуманитарное право. – М., 1997.
13. Международное уголовное право / Под ред. В.Н. Кудрявцева. – М., 1999.
14. Панов В.П. Международное уголовное право. – М., 1997.
15. Лукашук И.И., Наумов А.В. Международное уголовное право. – М., 1999.
16. Блищенко И.П., Фисенко И.В. Международный уголовный суд. – М., 1998.
17. Костенко Н.И. Международный уголовный суд. – М., 2002.
18. Панов В.П. Борьба с международными преступлениями против мира и безопасности. – М., 1993.
19. Неліп М.І., Мережко О.О. Силовий захист прав людини: питання легітимності в сучасному міжнародному праві. – К., 1998.
20. 109.Cassese, Antonio. International Criminal Law. – Oxford University Press, 2003. – 528 p.
21. 110. Kittichaisaree, Kriangsak. International Criminal Law. – Oxford University Press, 2001. – 514 p.
22. Лукашук И.И. Международное право. Особенная часть. – М., 2006.
23. Маланчук П. Вступ до міжнародного права за Ейкхерстом. – Харків, 2000.
24. Словарь международного права / Под ред. Б.М. Клименко. – М., 1986.
25. Курс международного права. В 7-ми тт. – М., 1989 – 1993.
26. Международное публичное право. Учебник / Л.П.Ануфриева, Д.К. Бекашев К.А. Бекашев и др. – М., 2007.
27. Нгуен Куок Динь, Патрик Дайе, Алэн Пелле. Международные публичное право. В 2-х т. – К., 2000.
28. Brownlie I. Principles of Public International Law. 6th edition. – Oxford University Press, 2003.
29. Shaw M.N. International Law. 5th edition. – Cambridge University Press, 2003.
30. Василенко В.А. Основы теории международного права. – К., 1988.
31. Тункин Г.И. Теория международного права. – М., 1970 (М., 2000).
32. Мартенс Ф.Ф. Современное международное право цивилизованных народов. В 2-х тт. М., 1996.
33. Лукашук И.И. Источники международного права. – К., 1966.
34. Филимонова М.В. Источники современного международного права. – М., 1987.
35. Даниленко Г.М. Обычай в международном праве. – М., 1988.
36. Фельдман Д.И. Система международного права. – Казань, 1983.
37. Лукашук И.И. Нормы международного права в международной нормативной системе. – М., 1997.
38. Даниленко Г.М. Международная защита прав человека. – М., 2000.
39. Мюллерсон Р.А. Права человека: идеи, нормы, реальность. – М., 1991.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. 1. Статут Міжнародного трибуналу по колишній Югославії. [Електронний джерело] . - URL: <<http://www.un.org/ru/law/icty/charter.shtml>> .
2. Статут Міжнародного трибуналу по Руанді . [Електронний джерело] . - URL: <<http://www.un.org/ru/law/icty/charter.shtml>> .
3. Статут Військового трибуналу для Далекого Сходу. [Електронний джерело] . - URL: <<http://law.edu.ru/norm/norm.asp?normID=1167533&subID=100061194,100061200>> .

4. Статут Міжнародного Військового Трибуналу для суду і покарання головних військових злочинців європейських країн осі. [Електронний джерело] . - URL: <<http://base.garant.ru/2540388/>> .
5. Римський статут міжнародного кримінального суду . [Електронний джерело] . - URL: <[http://www.un.org/ru/law/icc/rome_statute\(r\).pdf](http://www.un.org/ru/law/icc/rome_statute(r).pdf)> .
6. Електронний ресурс ООН. Роззброєння та міжнародна безпека . [Електронний джерело] . - URL: <<http://www.un.org/ru/events/ref/disarm.shtml>> .
7. Електронний ресурс ООН. Миротворчі сили ООН. [Електронний джерело] . - URL: <<http://www.un.org/ru/aboutun/booklet/peace.shtml>> .
8. Shraga, Daphna and Zacklin, Ralph. The International Criminal Tribunal for Rwanda // European Journal of International Law. – 1996, Vol. 7, No.– P. 501-518. – <<http://ejil.org/journal/Vol7/No4/art3.html>>.
9. Kretzmer, David. Targeted Killing of Suspected Terrorists: Extra-Judicial Executions or Legitimate Means of Defence? // The European Journal of International Law. – 2005. – Vol. 16. – No.2. – P. 171–212. –<<http://www.ejil.org/journal/Vol16/No2/art1.pdf>>.
10. Warbrick, Colin. The European Response to Terrorism in an Age of Human Rights // The European Journal of International Law. – 2004. – Vol. 15. – No. 5. – P. 989–1018. – <<http://www.ejil.org/journal/Vol15/No5/6.pdf>>

**Результати перегляду
робочої програми навчальної дисципліни**

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).

(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____

(підпис) (Прізвище

ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).

(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____

(підпис) (Прізвище

ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).

(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____

(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).

(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____

(підпис) (Прізвище

ініціали)

